

Sqarim mbi Metodat e Pranueshme të Zhvlerësimit dhe Amortizimit

(Ndryshime në SNK 16 dhe SNK 38)

Ndryshime në SNK 16 Aktivët Afatgjatë Materiale (toka, ndërtesa, makineri e pajisje)

Paragrafi 56 është ndryshuar dhe janë shtuar paragrafët 62A dhe 81I. Paragrafët 60–62 nuk janë ndryshuar, por janë përfshirë për lehtësi referimi. Teksti i ri është i nënvizuar.

Shuma e amortizueshme dhe periudha e amortizimit

- ...
- 56 Përfitimet ekonomike të ardhshme të trupëzuara në një aktiv konsumohen në një njësi ekonomike parimisht përmes përdorimit të tij. Megjithatë, faktorë të tjerë si amortizimi teknik ose moral dhe konsumimi ndërsa një aktiv është i gatshëm për përdorim, shpesh rezultojnë në pakësimin e përfitimeve ekonomike që mund të merreshin nga aktivi. Për pasojë, të gjithë faktorët në vijim merren në konsideratë në përcaktimin e jetës së dobishme të një aktivi:
- (a) ...
- (c) vjetërimin teknik ose tregtar, që rrjedh nga ndryshimet ose përmirësimet në prodhim, ose nga një ndryshim në kërkesën e tregut për produktin apo shërbimin e siguruar nga aktivi. Pakësimet e pritshme të ardhshme në çmimin e shitjes së një zëri të prodhuar duke përdorur një aktiv mund të jenë tregues të amortizimit teknik ose moral të aktivitetit dhe mund të reflektojnë një pakësim të përfitimeve ekonomike të ardhshme të përfaqësuara nga aktivi.
- ...

Metoda e amortizimit

- 60 Metoda e amortizimit e përdorur duhet të pasqyrojë modelin sipas të cilit njësia ekonomike pret të konsumojë përfitimet ekonomike të ardhshme nga aktivi.
- 61 Metoda e amortizimit e përdorur për një aktiv do të rishihet të paktën çdo fund-viti financiar dhe nëse ka një ndryshim të rëndësishëm në modelin e pritshëm të konsumit të përfitimeve ekonomike të ardhshme të trupëzuara në aktiv, metoda duhet të ndryshohet për të pasqyruar ndryshimin në model. Një ndryshim i tillë do të trajtohet si ndryshim në vlerësimin kontabël në përputhje me SNK 8.
- 62 Mund të përdoren disa metoda amortizimi për të shpërndarë shumën e amortizueshme të një aktivi mbi baza sistematike gjatë jetës së tij të dobishme. Këto metoda përfshijnë metodën lineare, metodën e zvogëlimit të tepicës dhe metodën e njësive të prodhimit. Amortizimi linear sjell një ngarkesë konstante gjatë jetës së dobishme nëse vlera e mbetur e aktivitetit nuk ndryshon. Metoda e zvogëlimit të tepicës sjell një ngarkesë rënëse përgjatë jetës së dobishme. Metoda e njësive të prodhimit sjell një ngarkesë të bazuar në përdorimin ose prodhimin (output) e pritshëm. Njësia ekonomike zgjedh metodën që pasqyron më mirë tiparin e pritshëm të konsumit të përfitimeve ekonomike të ardhshme të trupëzuara në aktiv. Kjo metodë zbatohet në mënyrë të qëndrueshme nga periudha në periudhë përveç se kur ka një ndryshim në tiparin e pritshëm të konsumit të këtyre përfitimeve ekonomike të ardhshme.
- 62A Një metodë amortizimi e cila bazohet në të ardhurat e gjeneruara nga një aktivitet që përfshin përdorimin e aktivitetit nuk është e përshtatshme. Zakonisht të ardhurat e gjeneruara nga një aktivitet që përfshin përdorimin e aktivitetit reflektojnë faktorë të tjerë të ndryshëm nga konsumi i përfitimeve ekonomike të aktivitetit. Për shembull, e ardhura ndikohet nga inpute dhe procese të tjera, aktivitetet e shitjes dhe ndryshime në vëllimin e shitjeve dhe në çmime. Përbërësi çmimi i të ardhurave mund të ndikohet nga inflacioni që nuk ka të bëjë aspak me mënyrën sesi konsumohet aktivi.
- ...

Data e hyrjes në fuqi

- ...
- 81I Sqarim mbi Metodën e Pranueshme të Zhvlerësimit dhe Amortizimit (Ndryshime në SNK 16 dhe SNK 38), i publikuar në Maj 2014, ndryshoi paragrafin 56 dhe shtoi paragrafin 62A. Njësia ekonomike do t'i zbatojë këto ndryshime në mënyrë prospective për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Janar 2016 e më pas. Lejohet

zbatimi më i hershëm. Nëse një njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.

Ndryshime të SNK 38 Aktivët Afatgjatë Jo Materiale

Paragrafi 92 është ndryshuar. Në paragrafin 98 është ndryshuar togfjalëshi 'njësia e metodës së prodhimit' në 'njësitë e metodës së prodhimit'. Janë shtuar paragrafët 98A–98C dhe 130J. Paragrafi 97 nuk është ndryshuar por është përfshirë për lehtësi referimi. Teksti i fshirë është vijëzuar në mes dhe teksti i ri është nënvizuar.

Jeta e dobishme

- ...
- 92 Për shkak të ndryshimeve të shpejta në teknologji, programet kompjuterike dhe shumë aktive të tjera jo-materiale janë më të ekspozuarat ndaj skadimit teknologjik. Për këtë arsye, ~~ka të ngjarë shpesh do të ndodhë që jeta e tyre e dobishme të jetë e shkurtër.~~ Pakësimet e pritshme të ardhshme në çmimin e shitjes të një zëri të prodhuar duke përdorur një aktiv jo-material mund të jenë tregues të amortizimit teknik ose moral të aktivit dhe mund të reflektojnë një pakësim të përfitimeve ekonomike të ardhshme të përfaqësuara nga aktivi.
- ...

Periudha e amortizimit dhe metoda e amortizimit

- 97 Shuma e amortizueshme e një aktivi jo-material me jetë të dobishme të fundme duhet të shpërndahet mbi baza sistematike gjatë jetës së tij të dobishme. Amortizimi duhet të fillojë kur aktivi është i disponueshëm për përdorim, d.m.th kur ai është në vendin dhe kushtet e nevojshme që të mund të shfrytëzohet në mënyrën e synuar nga drejtimi. Amortizimi duhet të ndërpritet në datën më të parë mes datës që aktivi klasifikohet si i mbajtur për shitje (ose përfshihet në një grup për t'u nxjerrë jashtë përdorimit që klasifikohet si i mbajtur për shitje) në përputhje me SNRF 5 dhe datës që aktivi çregjistrohet. Metoda e amortizimit e përdorur duhet të pasqyrojë modelin me të cilin përfitimet ekonomike të ardhshme nga aktivi pritet të konsumohen prej njësisë ekonomike. Nëse ky model nuk mund të përcaktohet me besueshmëri, duhet të përdoret metoda lineare. Shpenzimi për amortizimin për secilën periudhë duhet të njihet në fitim ose humbje përveç rastit kur ky Standard ose një tjetër lejon apo kërkon që ai të përfshihet në vlerën kontabël (neto) të një aktivi tjetër.
- 98 Mund të përdoren disa metoda amortizimi për të shpërndarë shumën e amortizueshme të një aktivi mbi baza sistematike gjatë jetës së tij të dobishme. Këto metoda përfshijnë metodën lineare, metodën e zvogëlimit të tepicës dhe metodën e njësiye të prodhimit. Metoda e përdorur zgjidhet mbi bazën e modelit të pritshëm të konsumit të përfitimeve të pritshme ekonomike të ardhshme të trupëzuara në aktiv dhe zbatohet në mënyrë të qëndrueshme nga periudha në periudhë, përveç rastit kur ka një ndryshim në modelin e pritshëm të konsumit të këtyre përfitimeve ekonomike të ardhshme.
- 98A Ekziston një hipotezë e kundërshtueshme sipas së cilës një metodë amortizimi, e cila bazohet në të ardhurat e gjeneruara nga një aktivitet që përfshin përdorimin e një aktivi jo-material nuk është e përshtatshme. Zakonisht të ardhurat e gjeneruara nga një aktivitet, që përfshin përdorimin e një aktivi jo-material, reflektojnë faktorë të tjerë të ndryshëm nga konsumi i përfitimeve ekonomike të trupëzuara në aktivin jo-material. Për shembull, e ardhura ndikohet nga inpute dhe procese të tjera, aktivitet e shitjes dhe ndryshimet në vëllimin e shitjeve dhe në çmime. Përbërësi çmim i të ardhurave mund të ndikohet nga inflacioni, që nuk ka të bëjë aspak me mënyrën sesi konsumohet aktivi. Kjo hipotezë mund të hidhet poshtë vetëm në rrethana të kufizuara:
- (a) kur aktivi jo-material shprehet si një matës i të ardhurave, sic përshkruhet në paragrafin 98C; ose
- (b) kur mund të tregohet se ekziston një korrelacion i fortë mes të ardhurave dhe konsumit të përfitimeve ekonomike nga aktivi jo-material.
- 98B Për të zgjedhur metodën e përshtatshme të amortizimit sipas paragrafit 98, njësia ekonomike mund të përcaktojë faktorin kufizues mbizotërues, që është i pranishëm në aktivin jo-material. Për shembull, në kontratën që paraqet të drejtën e njësisë ekonomike për të përdorur aktivin jo-material, përdorimi i këtij të fundit mund të specifikohet si një numër i përcaktuar vitesh (d.m.th në kohë), si sasi e njësiye të prodhuara ose si një shumë fikse të ardhurash për t'u gjeneruar. Identifikimi i këtij faktori kufizues mbizotërues mund të shërbejë si pikënisje për zgjedhjen e metodës së përshtatshme të amortizimit, por njësia ekonomike mund

të zbatojë dhe një metodë tjetër që reflekton më mirë modelin e pritshëm të konsumit të përfitimeve ekonomike.

98C

Në rastin kur faktori kufizues mbizotërues i pranishëm në një aktiv jomaterial është arritja e një niveli të caktuar të të ardhurave, të ardhurat e gjeneruara mund të jenë një bazë e përshtatshme për amortizimin. Për shembull, njësi ekonomike mund të blejë një koncesion për të eksploruar dhe nxjerrë ar nga një minierë ari. Skadenca e kontratës mund të bazohet në një shumë fikse gjithsej të të ardhurave për t'u gjeneruar nga nxjerrja (për shembull, një kontratë mund të lejojë nxjerrjen e arit nga miniera derisa të ardhurat e akumuluar gjithsej nga shitja e arit të kapin shifrën 2 miliardë NJM) dhe jo në kohën ose sasinë e arit të nxjerrë. Në një shembull tjetër, e drejta e përdorimit të një autostrade me pagesë mund të bazohet në një shumë fikse gjithsej të të ardhurave për t'u gjeneruar nga tarifat e caktuara për kalim (për shembull, një kontratë mund të lejojë përdorimin e autostradës me pagesë derisa të ardhurat e akumuluar gjithsej nga tarifat e caktuara për kalim të kapin shifrën 100 milionë NJM). Në rastin kur kontrata për përdorimin e aktivit jomaterial përcakton të ardhurat si faktorin kufizues mbizotërues, mund të jetë e përshtatshme që amortizimi i aktivit jomaterial të bazohet në të ardhurat që do të gjenerohen, me kushtin që kontrata të specifikojë një shumë fikse gjithsej të të ardhurave për t'u gjeneruar mbi të cilat do të përcaktohet amortizimi.

...

Dispozita kalimtare dhe data e hyrjes në fuqi

...

130J

Sqarim mbi Metodën e Pranueshme të Zhvlerësimit dhe Amortizimit (Ndryshime në SNK 16 dhe SNK 38), i publikuar në Maj 2014, ndryshoi paragrafiët 92 dhe 98 dhe shtoi paragrafët 98A–98C. Një njësi ekonomike do t'i zbatojë këto ndryshime në mënyrë prospektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Janar 2016 e më pas. Lejohet zbatimi më i hershëm. Nëse një njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.